

Gazipaşa - Anamur Kıyıları

AKD042
Korumaya Bağımlı
Gerileme (-1)

Gazipaşa - Anamur kıyısı © Ali İhsan Gökçen

Yüzölçümü : 27618 ha
Boylam : 32,54°D
Enlem : 36,12°K
Koruma Statüleri : Yok

Yükseklik : 0 m - 1060 m
il(ler) : Mersin
ilçe(ler) : Alanya, Gazipaşa, Anamur

■ **Alanın Tanımı**: Demirtaş beldesi, Gazipaşa ve Anamur ilçeleri arasındaki kıyı şerhidir. Genelde sarp ve girintili çıkıntılı olan kıyı şerhidinde yer yer kumsallar bulunur. Anamur ilçe merkezinin kuzusunda yaklaşık 12 kilometre uzunluğunda, Gazipaşa ilçe merkezinin batısında yaklaşık 10 kilometre uzunluğunda ve Demirtaş'ın güneyinde yaklaşık 8 kilometre uzunluğunda bir kumsal bulunur. Kıyının diğer kesimleri denize kadar ulaşan kireçtaşı yalınlar ile birden sarplaşır. Karadaki yapı denizde de benzer bir değişim gösterir ve kumlu yumuşak zemin yerini tüm bölgeyi kaplayan kayalık alanlara bırakır. Deniz ve kara arasında oluşmuş çok sayıda havali deniz mağaraları bulunur. Alan, başta deniz memelileri ve sürüngenleri olmak üzere pek çok göçmen türün yoğunlaştığı bir alandır.

■ **Habitatlar**: Alanın geneli yüksek kesimlerden aşağıya doğru karışık Akdeniz kızılçam (*Pinus brutia*) ormanı, maki ve garig ile kapalı kayalıklardan oluşur. Sahilinde ise geniş kum ve çakıl kumsallar yer alır. Kumsal gerisinde ikinci konutlar ve tarım arazileri yer alır. Denizde kayalık alan ve deniz çayırları (*Posidonia oceanica*) bulunur.

■ **Türler**: Alanda ÖDA kriterlerini sağlayan bitki türleri *Campanula telmessi*, *Allium rupicola* ve *Centaurea aegialophila*'dır.

ÖDA kriterlerini sağlamamakla beraber, boz yelkovan (*Calonectris diomedea*) açık denizde görülürken, tepeli karabatak (*Phalacrocorax aristotelis*) kayalık kıyılarda ve özellikle Aksaz Adası'nda görülür.

Kilikya kolonisi olarak adlandırılan, Türkiye sahillerinde bilinen en kalabalık ve sürekli üreyen Akdeniz foku (*Monachus monachus*) kolonisinin en önemli bölümü bu alan içinde barınmaktadır. Alan içinde her sene doğum gerçekleşen toplam dört fok üreme mağarası bulunur. Son on yıl içinde Kilikya kolonisinde doğan 18 fok yavrusundan 17 tanesi bu alan içinde dünyaya gelmiştir. Alan aynı zamanda uzunayaklı yarasası (*Myotis capaccinii*) için önemli üreme alanıdır.

Alandaki sahiller, denizkaplumbağası (*Caretta caretta*) ve nilkaplumbağası (*Trionyx triunguis*) için önemli üreme kumsalıdır.

Nesli küresel ölçekte tehlike altında olan Osmanlı ateşi (*Lycaena ottomana*) ile nesli bölgesel ölçekte tehlike altında olan sarı lekeli zıpzıp (*Thymelicus aeteon*) alandaki önemli kelebek türleridir.

Akdeniz biyomuna özgü ve dar yayılışlı bir kızböceği türü olan *Ceriatrion georgifreyi* de alanda yaşamaktadır.

■ **Alan Kullanımı**: Alanda balıkçılık, tarım, hayvancılık ve turizm faaliyetleri yapılır. Tüm alanda yoğun olarak balıkçılık yapılmaktadır. Gazipaşa'da orkinos çiftlikleri bulunur. Açık deniz tipi olan yüzer havuzlar kıyının batı bölümünde yer alır. Göçerler Kızılliman bölgesini keçi kıslatmak için kullanır. Ot toplayıcılığı da yöre köylüleri tarafından yoğun olarak yapılan bir uğraştır. Kırsal yerleşimler muzculuk ve seracılık yapılmaktadır. Anamur kumsalının batısı tamamen ikinci konutlarla kaplanmıştır.

■ **Tehditler**: Alan üzerindeki önemli tehdit plansız ve kaçak balıkçılık uygulamalarıdır. Bölgede balıkçılık amaçlı patlayıcı kullanılmaktadır ve zıpkınlı avcılık yapılmaktadır. Kaçak olarak uygulanmaya devam eden kafesli avcılık başta orfoz (*Epinephelus marginatus*) olmak üzere bazı balık türleri üzerinde önemli baskı oluşturmaktadır. Kafesçilik birçok balık türünün küçük boylarını henüz erginleşmeden tüketmektedir.

Sporif amaçlı balıkçılık, özellikle fokların üreme döneminde mağaralara yakın alanlarda yapıldığında yavru fokların anne tarafından terk edilip ölümlerine sebep olacak kadar ciddi sonuçlar doğurmaktadır.

Son yıllarda artan orman yangınları sonucu açılan araziler muz bahçelerine dönüşmektedir. Bahçelerde kullanılan tarımsal kimyasallar su havzasının ve drenaj sonucu denizin kirlenmesine neden olmaktadır.

■ **Koruma Çalışmaları**: Bölgedeki Akdeniz foku kolonisinin durumunun incelenmesi amacıyla ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü'nce (DBE) TÜBİTAK destekli izleme projesi yürütülmektedir. LEVANT Doğa Koruma Derneği alanın korunmasına yerel halkın katılımını sağlamada en uygun modelin geliştirilmesi amacıyla eko-turizm denemeleri yapmaktadır. Ayrıca LEVANT Doğa Koruma Derneği ve ODTÜ DBE, istilacı türlere karşı Akdeniz'in savunuculuğunu yaptığı düşünülen deniz çayırının (*Posidonia oceanica*) doğu sınırını genişletmek amacıyla çayır iyileştirme ve transplantasyon çalışmaları yapmaktadır.

Yerel İlgili Sahipleri

Mersin Valiliği; Antalya Valiliği; Anamur Kaymaklığı; Anamur Belediye Başkanlığı; Bozyazı Kaymaklığı; Bozyazı Belediye Başkanlığı; Adana Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu; Orta Doğu Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü; LEVANT Doğa Koruma Derneği; Gözözüce Deniz Kaplumbağaları ve Doğal Hayatı Koruma Derneği; Sahil Güvenlik Komutanlığı.

Ali Cemal Gücü, Gül Moran

Gazipaşa - Anamur Kıyıları önemli doğa alanı topografya haritası

Gazipaşa - Anamur Kıyıları önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
			K	B		
 <i>Allium rupicola</i>	0	0	-	VU	Var	A2, B1
<i>Campanula telmessi</i>	1	0	-	VU	Var	A1, A2
<i>Centaurea aegialophila</i>	0	0	-	EN	Var	A2, B1
 <i>Miniopterus schreibersii</i>	0	0	LC	NT	Var	C1
<i>Monachus monachus</i>	0	0	CR	(CR)	Var	A1, C1
<i>Monachus monachus</i> - Doğu Akdeniz	0	0	CR	(CR)	Var	B1, C1
<i>Myotis capaccinii</i>	0	0	VU	LC	Var	A1, C1
 <i>Caretta caretta</i>	0	0	EN	(EN)	240-289 yuva	A1, C1
<i>Caretta caretta</i> - Akdeniz	0	0	EN	(EN)	240-289 yuva	B1, B3, C1
<i>Trionyx triunguis</i> - Doğu Akdeniz	0	0	CR	CR	Var	B1, C1
 <i>Lycaena ottomana</i>	0	0	VU	VU	Var	A1
<i>Lycaena ottomana</i> - Güney Anadolu	0	0	VU	VU	Var	B1, C1
<i>Thymelicus acteon</i> - Anadolu	0	0	-	VU	Var	B1
 <i>Ceragrion georgifreyi</i>	0	0	-	NT	Var	A2, A4, C1

Akdeniz fokusu (*Monachus monachus*) © Cem Orkun Kıraç